

1. Mi a SAPARD Program?

Az Európai Unió kormányfői az 1997-es luxemburgi csúcstalálkozójukon hozták nyilvánosságra az Agenda 2000 nevű dokumentumot, amelyben többek között arról is határoztak, hogy a közismert Phare segélyprogram mellett újabb segélyeket fognak folyósítani a tagjelölt országoknak. Az Unió kormányfőinek 1999 tavaszán Berlinben megtartott csúcstekeztetésén hagyták jóvá az úgynevezett előcsatlakozási segélyprogramokat, amelyek egyike a SAPARD Program, mely az Európai Unióhoz csatlakozni kívánó 10 közép- és kelet-európai országban a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés területén kezdeményezett, a csatlakozást előkészítő intézkedések közösségi támogatása a felkészülési időszakban.

2. Mi a SAPARD Program célja?

A SAPARD Program célja kettős:

- segítséget nyújtani a jelölt országoknak a közösségi jogszabályok (acquis communautaire) átvételében, különös tekintettel az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alapból (EMOGA) finanszírozott agrárstruktúra- és vidékfejlesztési intézkedésekre
- hozzájárulni egy fenntartható és versenyképes agrárgazdaság kialakításához, valamint az vidék életképességének növeléséhez

azaz

- Növelni a magyar agrárgazdaság versenyképességét
- Csökkenteni a mezőgazdaságból származó káros környezeti hatásokat
- Elősegíteni a vidéki térségek adaptációs képességét
- Munkahelyteremtés és munkahelymegtartás
- Felkészítse a tagjelölt országokat az úgynevezett *Strukturális Alapok* fogadására

3. Mi a SAPARD Terv?

Minden érintett országnak el kell készítenie egy 7 évre szóló (2000–2006) országos mezőgazdasági és vidékfejlesztési tervet, melyben az Európai Unió Közös Agrárpolitikájának célkitűzéseit kell követni. A SAPARD Tervben az ország helyzetéből (a mezőgazdasági stratégiából, a középtávú fejlesztési tervből) kiindulva megindokoljuk, hogy évenként miért, mire és mennyi segílyt kérünk erre a periódusra és ezt

számokkal és tanulmányokkal is alátámasztjuk. Részletesen leírjuk azt is, hogy milyen szervezeteket hozunk létre a SAPARD segélyprogram működtetésére. Uniós taggá válásunkig a nemzeti agrártámogatási rendszer tovább működik a SAPARD Program mellett.

4. Milyen forrást biztosít az Európai Unió a SAPARD Program keretében?

Az Európai Unió 520 millió euró keretet határozott meg a SAPARD programra, a csatlakozni kívánó 10 ország részére, éves szinten.

A SAPARD Program forrása az alábbiak szerint oszlik meg a tíz ország között:

Országok	Éves allokáció euróban (1999-es árakon)
Bulgária	52 124 000
Cseh köztársaság	22 063 000
Észtország	12 137 000
Magyarország	38 054 000 = 10 mrd Ft
Litvánia	29 829 000
Lettország	21 848 000
Lengyelország	168 683 000
Románia	150 636 000
Szlovénia	6 337 000
Szlovákia	18 289 000
Összesen:	520 000 000

5. Hogyan osztotta szét az Európai Unió a forrást a 10 ország között?

A forrásoknak a tagjelölt országokhoz történő rendelését az Európai Unió költségvetési hatósága az alábbi objektív kritériumok alapján határozta el:

- egy főre eső bruttó hazai össztermék (GDP) vásárlóerőben kifejezve
- mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma
- mezőgazdaságilag hasznosított terület nagysága
- területi sajátosságok

6. Magyarország évente mennyi pénzt költhet el a SAPARD Program keretében?

A fent említett 10 mrd Ft mellé – amit az Európai Uniótól kaptunk – Magyarországnak a saját költségvetéséből kb. 3,5 mrd Ft-ot kell biztosítania társfinanszírozási kötelezettségként. Így Magyarország évente kb. 13,5 mrd Ft-ot költhet el a SAPARD Program keretében.

7. Mire lehet fordítani a rendelkezésre álló 13,5 mrd Ft-ot?

A Kormány a SAPARD Program keretében nyújtott közösségi agrár- és vidékfejlesztési támogatások igénybevétele érdekében tett intézkedésekről, az intézményi háttér megeremtéséről szóló 2349/1999. (XII. 21.) Korm. határozata az alábbi intézkedéseket hagyja jóvá:

- *Agrárstruktúra fejlesztési intézkedések*
  - Mezőgazdasági vállalkozások beruházásainak támogatása
  - Mezőgazdasági és halászati termékek feldolgozásának és marketingjének fejlesztése
  - Szakképzés
  - Agrár-környezetvédelmet és tájfenntartást szolgáló termelési módszerek elterjesztése
  - Termelői csoportok felállítása, működtetése
- *Vidékfejlesztési intézkedések*
  - Falufejlesztés és -felújítás, a vidék tárgyi és szellemi örökségének védelme és megőrzése
  - A tevékenységek diverzifikálása, alternatív jövedelemszerzést biztosító gazdasági tevékenységek fejlesztése
  - A vidéki infrastruktúra fejlesztése és javítása
- *Szakmai segítségnyújtás*

8. Mi az a szakmai segítségnyújtás?

A szakmai segítségnyújtásra elkülönített összegből finanszírozható a program népszerűsítése, információs anyagok elkészítése, előadások és tanfolyamok szervezése, melyek a SAPARD Programról szólnak. Ennek felelőse a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium.

9. Hogyan lehet forráshoz jutni a SAPARD Programból?

A fent említett intézkedések mindegyikére *pályázatot* ír ki a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium egy erről szóló FVM rendelet és pályázati felhívás formájában.

10. Hol lesz elérhető a pályázati felhívás?

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium a pályázati felhívást a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítőben, valamint a szakfolyóiratokban teszi közzé.

11. Milyen típusú beruházásokkal lehet pályázni?

- *Mezőgazdasági vállalkozások beruházásainak támogatása* esetében gépeszerzési beruházásokkal, meglévő szarvasmarha, baromfi és sertés állattartási létesítmények és tartástechnológia korszerűsítését szolgáló beruházásokkal, valamint egyéb gazdasági épületek (terménytárolók, terményszárítók, takarmánykeverők stb.) felújításával kapcsolatos beruházásokkal lehet pályázni.
- *Mezőgazdasági és halászati termékek feldolgozásának és marketingjének fejlesztése* esetében a hús, baromfi, tej és tejtermékek, tojás, bor, zöldség-gyümölcs és halászati termékek feldolgozásával foglalkozó üzemek olyan beruházásokkal pályázhatnak, melyek elősegítik az élelmiszerbiztonság feltételeinek javítását és az EU higiéniai előírásainak teljesítését, megoldják a hulladék- és a szennyvízkezelést, korszerűsítik az élőállat fogadást és pihentetést, új termékek piacra történő bevezetését, a korszerű osztályozást és csomagolást valamint informatikai fejlesztések.
- *Szakképzés* esetében oktatási programmal és a képzéshez kapcsolódó oktatási anyaggal pályázhatnak az arra jogosult képző intézmények.
- *Agrár-környezetvédelmet és tájfenntartást szolgáló termelési módszerek elterjesztésének* támogatásánál a pályázók az alábbi programcsomagok megvalósítását vállalva juthatnak támogatáshoz: ökológiai szántóföldi termelési módszerek, extenzív gyephasznosítás, ökológiai vagy integrált gyümölcs és szőlőtermesztés, vizes élőhely és bemutató gazdaságok.
- *Termelői csoportok felállítása és működtetése* esetében támogatást lehet kapni a szervezet létrehozására és működési költségeinek fedezésére. A termelői csoport a következő ágazatokban kell, hogy működjön: zöldség-gyümölcs, gabona, dohány, sertés és tej.
- *Falufejlesztés és -felújítás, a vidék tárgyi és szellemi örökségének védelme és megőrzése* esetében a következő célokat szolgáló beruházásokkal lehet pályázni: a települési karaktert őrző és erősítő településszerkezet, utcák és közterületek felújítása, egységes falukép kialakítása, a települések idegenforgalmi vonzerejének javítása; a falvak történelmi és építészeti emlékeinek, értékeinek helyrehozatala, védelme, revitalizációja, betelepíthető új funkciók feltárása és telepítésük gazdaságossági vizsgálata, vagy annak megszervezése; a falvakhoz tartozó táji elemek (fasorok, vízfolyások, tavak, csatornák stb.) revitalizálása, védelme, ökológiai és jövedelemtermelési (turizmus stb.) céllal.
- *A tevékenységek diverzifikálása, alternatív jövedelemszerzést biztosító gazdasági tevékenységek fejlesztése* esetében a következő célokat szolgáló beruházásokkal lehet pályázni: termék- és szolgáltatásfejlesztés, marketing és a vállalkozások sokszínűsítése, piackutatás; a házi- és kézműipar termékek fejlesztése és értékesítése; a helyi

(tájspecifikus) termékek kifejlesztése, az élelmiszer-feldolgozás technológiáinak és minőségének javítása a kis volumenű specifikus, jövedelem-kiegészítő funkciót betöltő vállalkozásokban; a falusi turizmus fejlesztése, amely magában foglalja a helyi termékek és szolgáltatások marketingjét és az adottságok fenntartható használatát (a természeti és épített örökség megővésével).

- A vidéki infrastruktúra fejlesztése és javítása esetében pályázni lehet helyi műszaki infrastruktúra biztosítását szolgáló beruházásokkal (mezőgazdasági úthálózat fejlesztése; a vállalkozások célját szolgáló energiaellátás fejlesztése; alternatív szennyvízkezelési eljárások alkalmazása; helyi piacok és felvásárló helyek kialakítása és fejlesztése), valamint informatikai és kommunikációs rendszerek fejlesztésére vonatkozó beruházásokkal.

12. Kik pályázhatnak?

Intézkedéstől függően pályázatot adhatnak be agrártermeléssel foglalkozó természetes és jogi személyek és jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok és ezek integrációi, (mezőgazdasági vállalkozások beruházásainak támogatása esetén az árbevétel legalább 50%-a mezőgazdasági tevékenységből kell, hogy származzon), és amelyeknél megvan az esély, hogy a beruházás megvalósulásával gazdaságilag életképesek és versenyképesek lesznek, civil szervezetek, vidéki települések önkormányzatai, képző szervezetek (munkaerőpiaci képzésre jogosult képző helyek, oktatási intézmények), szakképzési fejlesztő és szolgáltató intézetek, Szaktanácsadói névjegyzékben szereplő szaktanácsadó vagy e szervezetek konzorciumai, a vidéki települések és tanyák lakói, vállalkozói, civil szervezetei.

13. Van-e földrajzi korlát?

Az agrárinfrastruktúra átalakítását szolgáló intézkedéseknek, azaz az ezek megvalósítását szolgáló pályázatok befogadásának nem lesz földrajzi korlátja. Más szavakkal: mindenki pályázhat lakóhelyétől, településétől függetlenül, ha teljesíti a pályázatok kiírásában szereplő konkrét feltételeket. Ez alól kivétel az agrár-környezetvédelmet és tájfenntartást szolgáló termelési módszerek elterjesztése. Ezen intézkedés esetében a következő 15 kiválasztott érzékeny természeti területről lehet pályázni: Borsodi Mezőség, Észak-Cserhát, Bugac-Majsa homokhátság, Kiskunsági homokhátság, Felső-Tisza, Göcsej, Szigetköz, Dél-Csongrádi hátság, Balaton-felvidék, Kesznyéteni puszták, Gödöllői dombság, Dél-Cserhát, Közép-Mezőföld, Bodrogköz, Közép-Nyírség.

A három vidékfejlesztési intézkedés csak az úgynevezett vidéki területekre érvényes. A vidéki térség fogalmát a SAPARD Terv konkrétan megfogalmazza, mely szerint vidéki térségnek minősül a 120 fő/km² alatti népsűrűségű terület. Ez azt jelenti, hogy csak olyan tevékenységek kaphatnak támogatást SAPARD-ból, melyek vidéki térségben valósulnak meg.

14. Mennyi saját forrással kell rendelkeznie a pályázónak?

A támogatás igénybevételéhez intézkedésenként eltérő mértékű sa-

ját forrás szükséges (60–70%), amelyekben legalább 25% a valós önerő, kivéve az agrár-környezetvédelmet és tájfenntartást szolgáló termelési módszerek elterjesztését szolgáló intézkedést, mivel ez nem beruházás jellegű.

15. Lehet-e egyéb állami támogatást igénybe venni?

Aki a SAPARD Program keretében kiírt pályázaton támogatásban részesül, az a megvalósítani kívánt tevékenységre egyéb vissza nem térítendő állami támogatást nem vehet igénybe.

16. Milyen nagyságrendű összegre lehet pályázni?

A támogatási összeg intézkedésenként változik az alábbiak szerint:

A mezőgazdasági vállalkozások beruházásainak támogatása esetében a támogatás mértéke gépbszerzésnél a bekerülési költség 30%-a, épületfejlesztésnél a bekerülési költség 40%-a, de maximum 40 millió Ft.

A mezőgazdasági és halászati termékek feldolgozásának és marketingjének fejlesztése esetében a támogatás mértéke a bekerülési költség 40%-a, de maximum 80 millió Ft.

Szakképzés esetében a támogatás mértéke a képzéssel összefüggő dokumentált költségek 75%-a. A támogatás felső határa: képzés esetén 75 ezer Ft/támogatott fő, képzési program esetén pedig 300 ezer Ft/képzés program.

Agrár-környezetvédelmet és tájfenntartást szolgáló termelési módszerek elterjesztésének esetében a támogatási összeg attól függ, hogy a pályázó melyik programcsomaghoz csatlakozik.

Termelői csoportok felállítása és működtetése esetében a támogatás mértékének megállapítása minden szervezetnél egyénileg, az éves értékesített termelési érték alapján történik, annak 1,5–5%-a.

Falufejlesztés és felújítás, a vidék tárgyi és szellemi örökségének védelme és megőrzése esetében a támogatás mértéke a bekerülési költség 75%-a, de maximum 40 millió Ft.

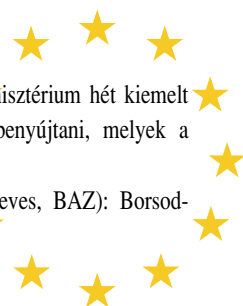
A tevékenységek diverzifikálása, alternatív jövedelemszerzést biztosító gazdasági tevékenységek fejlesztése esetében a támogatás mértéke a bekerülési költség 50%-a, de maximum 5 millió Ft.

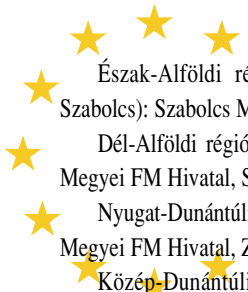
A vidéki infrastruktúra fejlesztése és javítása intézkedésnél a támogatás mértéke a bekerülési költség 75%-a (kiv: helyi piacok kialakításánál 50%), de maximum 5 millió Ft, helyi műszaki infrastruktúra biztosításánál 50 millió Ft.

17. Hová kell benyújtani a pályázatokat?

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium hét kiemelt megyei FM hivatalához kell a pályázatokat benyújtani, melyek a következők:

Észak-Magyarországi régióban (Nógrád, Heves, BAZ): Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei FM Hivatal, Miskolc

Észak-Alföldi régióban (Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdú-Bihar, Szabolcs): Szabolcs Megyei FM Hivatal, Nyíregyháza

Dél-Alföldi régióban (Csongrád, Békés, Bács-Kiskun): Csongrád Megyei FM Hivatal, Szeged

Nyugat-Dunántúli régióban (Vas, Győr-Moson-Sopron, Zala): Zala Megyei FM Hivatal, Zalaegerszeg

Közép-Dunántúli régióban (Komárom-Esztergom, Fejér, Veszprém): Veszprém Megyei FM Hivatal, Veszprém

Dél-Dunántúli régióban (Somogy, Baranya, Tolna): Somogy Megyei FM Hivatal, Kaposvár

18. Hogyan lesznek elbírálva a pályázatok?

A pályázatok előre meghatározott pontrendszer alapján lesznek elbírálva, melyet minden pályázó megismerhet.

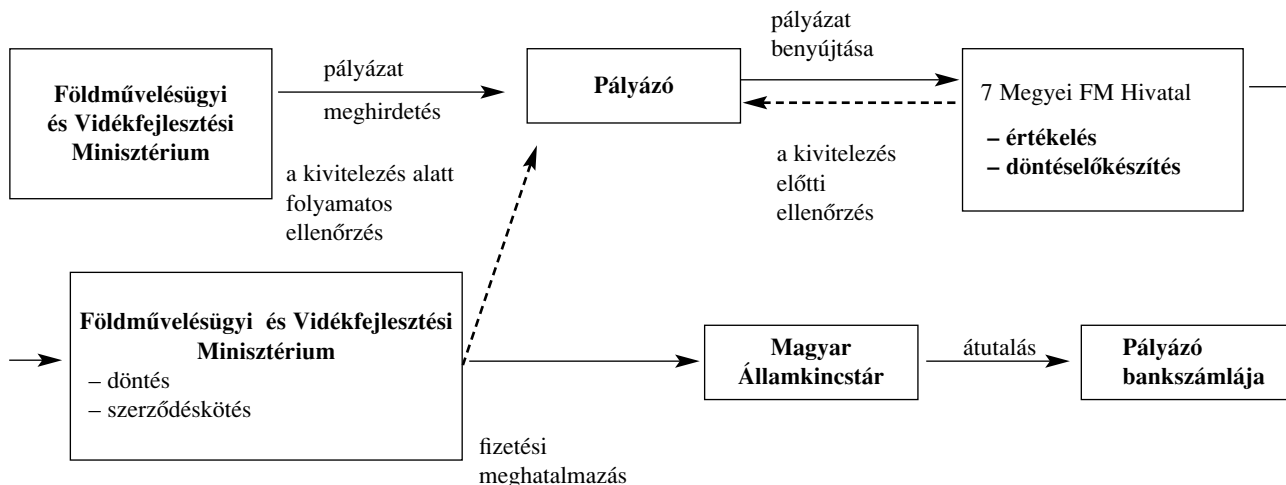
19. Hogyan történik az elnyert támogatási összeg folyósítása a nyertes pályázók részére?

A támogatási összeg a támogatási szerződésben foglalt éves ütemezéshez igazodóan teljesítés és forrás arányosan vehető igénybe. A kifizetés feltétele a megvalósítani kívánt tevékenység anyag és munkadíj szükségletével, műszaki, szakmai tartalmával összhangban lévő, kifizetett (teljesített) számla.

20. Mikor lehet pályázni?

A pályázatok kiírásának feltétele, hogy a végrehajtás intézmény rendszerének akkreditációja befejeződjön, vagyis készen álljon a feladat elvégzésére. Így várhatóan a pályázatok 2001 harmadik negyedévében meghirdetésre kerülnek.

SAPARD pályázati folyamatára

További információ kapható az alább felsorolt helyeken:

SAPARD Hivatal
Budapest V., Alkotmány utca 29.
Telefon: (1) 374-3636
Postacím: 1860 Budapest 55, Pf. 1

**Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
Vidékfejlesztési Programok Főosztálya**
Budapest V., Kossuth Lajos tér 11.
Telefon: (1) 301-5924

**Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
FM Hivatalok Főosztálya**
Budapest V., Kossuth Lajos tér 11.
Telefon: (1) 301-4136

**Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
Európai Integrációs Főosztály**
Budapest V., Kossuth Lajos tér 11.
Telefon: (1) 301-4299

Megyei Földművelésügyi Hivatalok és a falugazdász hálózat:
Internet: www.fvm.hu
A további lépések: 1., A minisztérium, 2., Földművelésügyi Hivatalok Főosztály, 3., *Megyei Földművelésügyi Hivatalok és a Falugazdász Hálózat* (a lap alján)

FVM Gazdászolgálati Iroda:
Az iroda munkanapokon 8 órától 14 óráig tart nyitva. Megközelíthető a minisztérium Kozma utcai bejáratától (Budapest, V. kerület)
Telefon: (1) 301-4041
Internet: [www.agria.hu/\(magyar\)/hmhirlap/archiv/2000/0126/iroda.htm](http://www.agria.hu/(magyar)/hmhirlap/archiv/2000/0126/iroda.htm)
Internet: www.fvm.hu